

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Műlyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
Külföldön: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Szerkesztő: Dr. Varga Lajos
Felölő szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Hol a tulipán?

Nem hiszem, hogy a vén Európában lenne még egy nemzet; amely önmagának olyan kegyetlen ellensége, mint a magyar. Sir az ember lelke, ha látja, hogy keservesen szerzett pénzünket milyen bájos könnyelműséggel szórjuk a külföld ölébe; ámbar tudjuk, látjuk, hogy amily mértékben — a mi pénzünkben — gazdagodnak a külföldi nemzetek, éppen olyan mértékben szegényedünk mi napról napra.

Amikor a tulipán-mozgalom a Fejérváry-kormány uralkodásának utolsó hónapjában szívet-lelket emelő módon megindult, azt hittem, hogy hatalmas lavinává növekedve egyszerre elsöpri az osztrák és külföldi ipartermékeket és hogy ez a nagyarányú akció fordulópontot jelent társadalmi és gazdasági életünkben.

Hol van ma a tulipán? Ki viseli ma már ezt az igazán szép és a nemzeti fölbuzdulás szent egyében született szimbólumot? Senki.

Ugy tűnik föl előttem az egész mozgalom, mint mikor egy nagy beteg — a halál közeledtével — föleszmél még egy pár pillanatra, de csakhamar ismét visszaesik lethargikus állapotába.

A mi társadalmunk is föleszmélt egy pillanatra, de ma már ismét ott vagyunk, ahol a tulipánmozgalom előtt voltunk: tele marokkal szórjuk a pénzt a selejtes osztrák árukért.

Pedig — ha meggondoljuk — egy kis jóakarattal mellett aprólékos dolgokkal szinte csodákat művelhetne a társadalom. Föltéve persze, ha volna benne akarat és elhatározás.

Hogy tovább ne menjünk, posztóért évente temérdek millió vándorol külföldre, az osztrák, a cseh, a morva, a német s az angol gyárosok zsebeibe. Nálunk nem is tekintik urnak azt, aki magyar posztóból készített ruháit. Pedig tagadhatatlan, hogy gypjunk az első minőségű Európában.

Nem kellene tehát egyéb, mint hogy azokat, akik a divatot irányítják, annak minőségét megszabják, hassa át egy kis nemzeti szellem. Tessék a nemzeti és országos kaszinó tagjainak kizárólag magyar posztóból készíttetni a ruháikat és majd meglátják az urak, hogy utánuk megy egész Magyarország. Jól ismerem én ami közönségünket és biztosra veszem, hogy egy két esztendő leforgása alatt a gácsi

és zsolnai posztógyáron kívül még egy pár hatalmas ipartelep fogja földolgozni a kitűnő magyar gypjut posztóvá és egy pár ezer embernek fog megélhetést adni.

Ha az amerikaiak rongyos ruhában tudtak járni — mert nem akartak idegen posztót használni — amíg megteremtették a saját hatalmas gyáraikat, annyit mi is méltán elvárhatnánk a társadalom vezető elemeitől, hogy tünnetőleg jó példával járjanak elől. Az ilyen kicsinyesnek látszó, de tulajdonképpen nagy horderejű társadalmi akció mély nyomokat hagy maga után.

Eltekintve attól, hogy évente milliók maradnának itthon, csakhamar óriási lendületet venne a posztógyártás és ezen a révén nagy mértékben csökkenne a kivándorlás. De nézzünk csak egy másik kiáltó példát.

A nürnbergi baka-játékok révén évente szintén milliók vándorolnak ki külföldre ebből a szerencsétlen országból. Pedig nyilvánvaló dolog, hogy hatalmas rengetegeinkben évente legalább is annyi fenyőfa rothad el, mint amennyiből ezek a játékszerek Nürnberg összes ilyen gyáraiban — egész Európa részére készülnek. Hát a mi fiaink nem tudnák megtanulni Nürnbergben ezt a gyermekjátékgyártást? Vagy teljesen lehetetlen volna az, hogy egy pár szakembert — ha áldozatok árán is — Nürnbergből ide telepítsünk és a Felvidéken meg Erdély bér-ei között felállítsuk azokat a gyárakat, másodsorban milliókat tartanak itthon az évente külföldre vándorló magyar pénzből?

Csak hogy mindezekhez két dolog szükséges: akarat és erő. Mi azonban egyikkel sem rendelkezünk. Akarat-erőnk — úgy látszik — teljesen hiányzik; drága időnk pedig teljesen leköti a sok meddő közjogi vita és a világpolitika! És az, ami Magyarországnak évszázados betegsége: az Arsztríával való gazdasági és közjogi kapcsolat!

Tali Ferenc.

A függetlenségi párt ellen. A függetlenségi eszme egy-két régi harcosa elégedetlen és támadja a függetlenségi pártot. Természetesen minden támadás és a támadóknak minden szava kimondhatatlan örömet okoz a nemzetiségiek és a haladók táborában. Lesik, várják és napról-napra lepezetlen kárörömmel jósolgatják, hogy fölbomlik a függetlenségi párt. — Megint az a

hatalmas fal, melyet ők apró gombostűkkel tudtak csak támadni. Majdnem bukfcenet hányanak örömben, hogy belülről kaptak segítséget, hogy az építők hátat fordítva eddigi társaiknak, a rombolás munkájában segídkeznék.

Nem lehet vádként fölhozni a kormány ellen és védelmeként említeni a támadók mellett, hogy a rendszer nem változott, csak az emberek változtak. A politikai rendszerváltozásokat u. i. a személyváltások teszik, az emberek csinálják a politikai rendszereket, nem pedig megfordítva. Már pedig az mégis tagadhatatlan, hogy más becsületesebb és magyarabb politika az, a mit Kossuth, Andrásy és Wekerle csinál, mint a mit Tisza István, vagy Kristóffy és Fejérváry Géza csináltak.

Pálinka ő fensége, a néppusztító.

A Good Templarok s az egyéb mértékletességi egyesületek az országban tiszteletreméltó mozgalmat indítottak, amelynek hullámai talán lassanként eljutnak hozzánk is. Nem lehetne szó például egy nálunk alakuló Good Templar páholyról? Nagyon is ránk férne. Ez egyesületek az iszákosság ellen való küzdelemre hívják föl a társadalmat és embereket toboroznak össze, hogy a mozgalom minél szélesebb körben gyökeret verjen. Munkájuk rokonszenves, irányzatuk humánus, tisztán emberszerető s így megérdemelt figyelemben is részesül a társadalom részéről.

Sajnálatraméltó és a korra a melyben élünk, igen jellemző azonban, hogy ezt az üdvös mozgalmat csak a társadalom támogatja s az állam nem. Az állam támogatási ereje kimerül abban, ha némely rendeletet ad ki a kiskorúak korcsmázása ellen s az iskolákban is rendel e fölül némi tanításokat. Ami ugyan nem sok, mikor ugyanazon állam pénzügyminisztere az állam egyik kitűnő jövedelmi forrását a szesztermelést, közvetve a pálinkamérést tartja. Mindazzal, ami velejár. Egyenes adóval, fogyasztási adóval s egyebekkel.

Már pedig hiába minden beszéd az alkoholizmust a pálinka csinálja. A bor és a sör régi dolgok, a sört már az egyiptomiak is ismerték, a bor termelése még régebb. Fogyasztásukban, vagy mondjuk: élvezetükben a túlhajtás természetesen szintén megárt, amiként van ez más dologgal is. Nemesak a méreg méreg, esetleg méreg a só is, ha valaki többet vesz be belőle a kelleténél. Mig a pálinka már kis mértékben is méreg, különösen ha annak elkészítése körül is már visszaélések történnek. S ki merné állítani, hogy nem történnek? Ki ne hallott volna már felőlük? Ki ne tudná? Zola pálinkaregénye óta nagyon sokszor tárgyalták azt már minden országban, de eddig dűlőre nem igen jutottak. Kivéve a skandináv félszigetet, ahol az állam lépett erőlyesebb akcióba.

Más kérdés, hogy azokban az államokban, ahol nagy állami jövedelemként szere-

Ruhafestő és tisztító

Frabéczy Antal

Debrecen, Széchenyi-u., 42.

gőz- és motor-fizem.

pel a mindennemű szeszfogyasztásból előálló bevétel; mi okozta itt a rettenetesen elterjedt pálinkaivást. Miért történt, hogy épp az Alföldön, ahol régen inkább orvosság gyanánt s appetitoriumnak szolgált a pálinka, ahol csak reggeli korty volt, ahol szokás mondás és igazság gyanánt járta, hogy: étel után csak tót isszik pálinkát — hogy ma egész nap, délben, este, sőt éjszaka is a köznép itala a pálinka?

A mértékletességi mozgalmak üdvösek s vezetőiket megilleti a társadalom részéről a teljes elismerés. De hatékonyan nem fognak dolgozni tudni addig, amíg az első pálinkanyereszkedő maga az állam. És az még csak istenez, ahogy e szomorú dologban az Alföldön állunk. A felső vidékeken még lehetlenebbek az állapotok. Ott a munkás már egyenesen a pálinkabólra keres — s ha nem tud, Amerikába megy pénzt keresni, hogy azt hazahozván, ismét csak erre az öltözékére költse. S mikor az Amerikából hozott pénzen szerzett kis vagyon elpusztul, akkor a fiu megy ki újból Amerikába, újabb pálinkafogyasztásra, esengő aranyat szerezni.

Szóval, ha a Good Templarok ezekről a sötét igazságokról beszélnek, a valódi néven is nevezhetik a gyereket: államilag szervezett néppusztítás . . .

Egyház és iskola.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház szeptember 16-án vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácsstermben presbiteri gyűlést tart, Tárgysorozat: 1. Jelentés arról, hogy a f. évi szeptember 9 én tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve szeptember 11-én hitelesített. 2. Esperes ur 672—1906 sz. körlevele a köznapi tartozások december 1-ig befizetése, a baptistákra vonatkozó eljárás, a legációkat illető utasítás és a parochiális könyvtár 10—10 K. díjának fizetése tárgyában. 3. Esperes ur f. évi 755. sz. körlevele a f. évi szeptember 26-án tartandó egyházmegyei közgyűlés tárgyában. 4. Esperes ur 812—1906 sz. levele Barczány Imre nyug. máv. főellenőr adóügyi felelősség tárgyában. 5. Jánosi Zoltán jelentése egy hónapi távollétéről. 6. Simon István tanító kérvénye 400 K. költségen adásért. 7. A felsőbb leányiskolai igazgató-
nás f. évi 852. sz. végzése dr. Matolosi László tanár 200 K. korpótlékának folyóvá tétele tárgyában. 8. Az iskolaszék f. évi 958. sz. végzése az ispotályi óvodai dajka fizetésének folyóvá tételéről. 9. Ugyanannak f. évi 1015. sz. végzése Szabó Péter tanító szabadságolása tárgyában. 10. Ugyanannak f. évi 940. sz. végzése az ismétlődő iskolákban 1906—7-ik évre alkalmazandó tanítókról. 11. Ugyanannak f. évi 1021. sz. végzése az ev. ref. egyház elemi osztályának elhelyezéséről és a tanítók beosztásáról. 12. Az iskolaszék f. évi 1053. sz. végzése a női kézimunka tanítása tárgyában. 13. Ugyanannak f. évi 1057. sz. végzése Pap Ignác tanító második ötödéves korpótléka tárgyában. 14. Ugyanannak f. évi 1063. sz. végzése a különböző tanintézetekbe járó ev. ref. vallásu tanulók vallásoktatása tárgyában. 15. Ugyanannak f. évi 1067. számú végzése a Bethlen utca I. és II. osztályu leányiskola fenntartása tárgyában. A gazdasági bizottság folyó évi 886. számú végzése az újosztású föld hasznóbérlete tárgyában. 17. A gazdasági bizottság f. évi 939. számú végzése néhai Nagy András 5000 K. hagyományának befizetése tárgyában, javaslattal. 18. A gazdasági bizottság folyó évi 1022. sz. végzése néhai Bogdán Imre 800 K. hagyományának befizetése tárgyában. 19. Az ispotályi vegyes bizottság f. évi 752. sz. végzése a szegények részére szükséges nem moható ruhák beszerzése tárgyában. 20. Az egyházlátogatóság jegyzőkönyve. 21. A sáropataki ev. ref. egyház segély-kérvénye. 22. A csombordi ev. ref. egyház segély-kérvénye. 23. Az EMKE levele az igazgató választmány ülésének idejéről.

A sajtóhiba.

A sajtóhibák koboldja, ha uniformisan akarjuk elképzelni, nagyon különös kis fiu. Olyankor — legtöbbször kék nyomdászbluzban jár és sört iszik, máskor gyűrött ingmellével állva a szekrény előtt a láz tüzevel szemében dobál belé az értelmes, fekete mondatok soraiba bosszantóan mulatságos értelemzavaró betűket.

Egy kiváló nyomdász pályadíjat tűzött ki sajtóhiba nélkül való könyvre, amely a sajtóhibákról szól. Ambiciózus nyomdászok vállalkoztak a nehé-

munkára és a jury végre is talált egy olyat közöttük, amelynek szedése „sziz” volt.

Ki is akarták adni a pályadíjat, mikor a zsüri feje — kezében a pályanyertes művel gesztikulálva — elismerő szavakat mondott.

— Ime a könyv, mely hibátlan s melynek első passzusa így hangzik:

A sajtóhiba.

— Most szólni akarok . . .

A zsüri feje elakadt, feszengett s végül ki-nyögte, hogy a pályanyertes mű első sorában is sajtóhiba van. A kosorus munka első sora így szólt:

— Most szólni akarok a sajtóhibákról.

Hagyományos sajtóhiba az is, melyről minden újságíró ember tud.

Katona József szerkesztője lett egy vidéki lapnak. Az első szám pompás kiállításban jelent meg, tartalma nem volt selejtes, de megölte, neveltségessé tette az a sajtóhibás mondat, mely a lap címe alatt feketéltet körér betűkkel.

Félőles szerkesztő! Katonak József.

E helyett: Felelős szerkesztő: Katona József.

A félőles szerkesztős lap megbuított és Katonak József ur melankóliába esett.

Egy színházi referáda, mely csaknem versekben magasztalta a bájos primadonát, így silányult tönkre Guttenberg koboldja miatt: a darabot valóban megmentette „kétemetes slakjával” (kellemes.)

Ime még egy pár szemelvény:

Egy rémregényből:

Adolár házasan vonta magához a támpát s mikor az elhagyva 5 átlépett a sárkányon — kinosan zörögve borult agyára.

E helyett: Adolár házasan vonta magához a lánykát s mikor elhagyva 5 átlépett a párkányon s kinosan hörögve borult agyára.

Egy regényből.

„Beata testvér rároskadt a főkapitányra. Jól eső érzés töltötte el”.

E helyett: Beata testvér ráborult a kópárkányra.

„Falóban — kérdé gunya — és kijőró kárörömmel mondá . . .”

E helyett: Valóban — kérdé gunynyal — és kitőró kárörömmel mondá . . .

A sajtóhibák másik főosztályát eltördelések

A kasszirosnő.

— Chavette. —

A világ legpontosabb embere vagyok. És ennek a pontosságának köszönöm életem boldogtalanságát. Önök a fejüket rázzák? Hallgassanak meg és ítéljenek.

Hét hosszú esztendőn át ugyanabban a kávéházban villásreggeliztem. Tizenegy óra öt percek nyitottam ki a kávéház ajtaját, öt perccel tizenkettő előtt tettem azt be újra magam után.

Beazéljek a kasszirosnőről is? Elég, ha azt mondom, hogy már az első eszébe kávé nál bevette magát szívem sáncaiba. Kiolvasta a szerelmemet tekintetemből? Nem tudom. Hét esztendőn át szóltanul és némán, csak a távolból szerették egymást, mert pontos és pedáns ember lételemre eunyi időre volt szükségem ahhoz, hogy hirbe hozatala nélkül a kasszához közeldejem.

Igen, hét esztendő kellett ahhoz, hogy a 7-ik számú asztalt — amelyhez először leültem — felszereljem az első számú asztallal, mely a kassza közelében állott. Pontosságom volt az oka, hogy éppen fél órával érkeztem a szüntén rendkívül pontos hatórészvendég után. Képzelték, mennyi ügyességre volt szükségem, míg a törzsvendégeket elriasztottam és így közelebb juthattam almaim tündéréhez!

A 9-dik számú nem állta ki sokáig.

Idéges ember volt, ezt mindjárt az első alkalomkor észrevettem. Elkezdtem a fogamat szivni és felváltva racsagtatni. Egy napon megsemmisítő tekintet veve rám, dühösen távozott. A 4 es szám csak hét napig boszantott. Megfigyeltem, hogy villásreggeli után fejét karjára hajtva, aludni szokott. Legott feszengeni kezdtem a széken. Villámot, késemet odavertem a tányérhoz. Nagy zajjal csongeltem a poháron a pincérnek. Cselem sikerült: a 4 es mérgesen hagyta el helyét. Hat hónappal később a véletlen megszabadított az 5 es számtól is.

Ez az ember nagyon babonás volt. A pincér két feketekávé esését tört el előtte egymásután. A vendég ijedten hagyta el helyét és többé nem is jött el a kávéházba. Helyét diadalmasan foglaltam el. A 3-assal csak egy napig volt bajom. A pincértől megtudtam, hogy gyomorbeteg. Vajaskenyere-met feketére kentem kaviárral, azután a tejes kávémba mártva, élvezettel szopogattam azt. Ez a rettenetes látvány élmélygést idézett elő s mivel nem kívánhatta tőlem, hogy szokásaimról az ő kedvéért lemondjak, ő hagyta ott a csatlót.

A numeró 21. Remegek, ha rá gondolok. Négy esztendőbe került, míg elkergettem! Tündérem biztató tekintetei nélkül feladnam volna minden remény!

A megelőző eselvetések mind elégteleneknek bizonyultak velem szemben. A szerencsétlen amellett, hogy süket volt, balszemére

nem is látott. A fősvénység által reméltem urrá lenni fölötte. Halkan fölkeltem helyemről és piszkos tányérait balkegyőke mellé, az asztal szélére helyeztem. Szegény ember mindent a földre lökött nemsokára és fizetett, mint a köles. De nem is látszott csodálkozni ügyetlenségén. Négy év alatt annyi porcellánt összetört, hogy annak árából egy emeletes házat vásárolhatott volna magának. Szegény numeró 21. Ő is szerelmes volt a kasszirosnőbe. Négy év mulva is csak úgy szabadultam meg tőle, hogy egy tejskocsi halálra gázolta.

Most már csak az 1 es szám volt hátra. Föltettem magamban, hogy verekedést kezdjek vele és kidobom.

Oh ez az 1-es szám rettenetes ember volt! Nyugdíjazott esendörkapitány, erős mint egy török, s szakálás, durva hangu, — olyan, mintha száz évig akarna élni. Néhanéha száraz hangon odalökte izádottamnak:

— Borostyán természetem van, ott halok meg, ahol megkapaszkodtam.

Hát ez nagyon kevéssé volt megnyugtató reám nézve. De végre a hetedik esztendő végén a dizentéria tündére leszakította ezt a burját. És így megszabadultam utolsó vetélytársamtól is.

Végre hát birtokba vehettem az első asztalt. Közelében lehettem! Láthattam szép vállait, büszke nyakát, édes kis száját és pióci kezét! Igaz, hogy a hét esztendő megvi-

Uzletemet

Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s az összes árukat mélyen leszállított áron árusítom ki. Borsos Kata.

hívják. Ez ugy keletkezik, hogy a lap fészedeje a kisméretű hasábközből egy néhány sort nem kellő helyére tesz:

Ime egy példa:

— Uraim — kezdé a szónok — a nagy pillanat megkapja lelkesedését, mikor önöket lelkesedéssel látom a teit mezején és az orfeum bájos primadonnája észbontóan könnyű ruháját lengetve még egyszer eljárt a kánkánt.

Vagy ez egy kormánypárti lapból: (referáda.) Felemelő tudat az, hogy a király így szólította meg a minisztert:

(időjárás.) Nap kel reggel 5 óra 20 perckor, nyugszik 7 óra 20 perckor.

HIREK

Kossuth lakoma.

Fényes lakomára készül a debreceni függetlenségi kör e hó 19 én, Kossuth Lajos születésének évfordulóján. Örömmünnepe ez a nap minden igaz magyar embernek.

Mikor alig néhány hónappal ezelőtt a felbérelt darabont kormány végromlással fenyegette az évezredes magyar alkotmányt megcsendesült a hazában a dal: „Kossuth Lajos azt izente...“ A Kossuth nevével szállott haza a nemzet. A magyar imába foglalta Kossuth nevét, a haza szeretet szent tüze lángolt minden szíven ennek a névnek hallatára. Akasztófával, golyóval fenyegettek bennünket, s mikor már közel állotunk ahhoz, hogy szabadságunkat, alkotmányunkat lábba tiporják, mikor megvonták tőlük már a szólásszabadságot is; feljutott a dal a trónszámlához: „Kossuth Lajos azt izente.“ A Kossuth eszméi szét oszlatták az ország egéről a sötét felhőket, romba döntötték a hazaáruló szabadelvű párt épületének korhadt oszlopait, s megtörtént az a soha nem remélt esemény, hogy a „rebellis Kossuthnak“ fiát a király kihallgatáson fogadta, sőt miniszterévé nevezte ki.

Kiesirázott, kikelt tehát a mag melyet Kossuth vetett, s él bennünk a hit, hogy az életerős nemzeti kormány gondos ápolása

szelje egy kisé a szépséget, de én akkor is a régi rajongással néztem rá. Mind a ketten elvesztettük a fejünket. Én a cukromat a vizes butelliba mártottam és fekete kávémat a pénztárcámba öntöttem. Ő a világosokor helyeit a papirospenzt szorgolatta. A nagy szenvedély nem feccsög. Rövid párbeszéd állapította meg boldogságunkat. Én kalapomat kezembe véve ülénken érdeklődtem a gyár iránt, ahol készült és ez alatt halkán suttogtam:

— Szeretlek.

Ő a pénzt számolva válaszolt:

— Szeretlek!

Mire én:

— Légy a feleségem! Holnap, közjegyzőmnél 9 óra 35 perckor.

Másnap a jelzett időben pontosan megérkeztem a közjegyzőhöz.

— Meglátja, mily gyönyörű! — szólta hozzám elragadtáva. — Keze egy királynőé, vállai egy istennőéi, dereka egy gyermeké! Hét év szeretem!

— Magas vagy alacsony?

Ez az egyszerű kérdés zavarba hozott.

— Nem tudom — dadogtam.

— Hogyan? Hét éve szereti és ezt sem tudja?

— Mindig csak úgy láttam, derékiig.

E percben kinyit az ajtó és meynaszonyom lépett be rajta. A borzalom egy rettenetes sikolyt csalt ajkamra és ájtultan esem közjegyzőm térdeire.

Almaim tündérének két falába volt!

alatt terebélyes fára nő, mely árnyékával betakarja ezt a sokat szenvedett szép magyar hazát.

A kinek az ereiben magyar vér folyik, a ki magyarnak vallja magát, örök hálával tartozik Kossuth Lajosnak. A kegyelet és hála jegyében született meg a Kossuth lakoma eszméje is. Illő, hogy részt vegyen azon minden magyar ember.

A lakoma e hó 19 én a Törő-féle vendéglőben lesz. Egy teríték ára 3 korona. — Jegyek előre válthatók a függetlenségi-kör Csapó-utcai helyiségében. Kezdate este 8 órakor.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap az istentiszteletek sorrendje a következő. A Nagytemplomban prédikálni fog Mizsi Mihály főiskolai szénior, segédlelkész, a Kistemplomban Szabó Zoltán segédlelkész, a Kossuth-utcai (templomban) Szele György lelkész, az Ispóty templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kertben Kovács János népliskolai felügyelő és a Homokkerten Kerekes Béla.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **Az 1907. évi költségvetés.** A jog- és pénzügyi bizottság eddigi ülésin tárgyalmaz miatt nem tárgyalhatta az 1907. évi költségvetést, jölehet a szeptember 27 én tartandó közgyűlésnek a költségvetés egyik legfontosabb tárgya lesz. A bizottság épen ezért e hó 18 ára külön ülést hívott össze. Az ülés a városháza nagytermében lesz. Délután 3 órakor kezdődik.

— **A mai adótárgyalások.** Az adó-kivétel bizottság ma a következő polgárok adóját állapította meg:

Kis Róza fényképész 25 korona, Salánki Gyula gubás 24 korona, Har. Gusztáv fényképész, Némethy József fényképész 75 korona, Schwartz Armin 55 korona, Bányai József 70 korona, Lévy Ferenc 140 korona, Schwartz Arminné harisnyakötő gyáros 37 korona, 25 fillér, Hegyesi Sándor patkányirtó 48 korona, Tanczer György hangszerész 34 korona, Schwartz István fűregirtó 15 kor. Pajer Ferenc szódavizgyáros 40 korona, Ganz Szabrus fénymáz készítő 53 korona, Horti József utóda ecetgyáros 380 korona, Fuchs Ede szappangyáros 150 korona, Békeffy Róza szappangyáros 250 korona, Kiler Ede butorkereskedő 380 korona, Falk Armin és Tsa. kefégyáros 900 korona, Berger és Horváth téglagyáros 900 korona, Kovács Nándor gyógyszerész 160 korona, Szilv Ferenc gyógyszerész 260 korona, Tóth Béla gyógyszerész 320 korona, Papler Pál hentes 25 korona, Nagy József hentes 25 korona, Fehér Ignác hentes 30 korona, Dalmi Károly hentes 43 korona, 80 fillér, Benes Géza hentes 58 korona 92 fillér, Medgyaszai József hentes 70 korona, Wik Ferenc hentes 73 korona, Szabó András hentes 60 korona, Kántor József hentes 63 korona, Benes Vencelné hentes 104 korona 40 fillér, Erdei Ferenc mészáros 217 korona 60 fillér, Alberger Dávidné mészáros 298 korona 20 fillér, Szűcs Zsuzsánna italmérő 8 korona, Fischer Salamon kantinos 60 korona, Halász János kocsiméros 40 korona, Berger Dezső italmérő 114 korona 94 fillér, Rosenthal Mór kocsiméros 32 korona, Györi György bérő 35 korona, Kandel Mór kocsiméros 50 korona, Fischer Simon bormérő 93 korona 50 fillér, Deli István kantinos 131 korona 62 fillér, Privizer József bormérő 141 korona 2 fillér, Gál János kocsiméros 62 korona, Böhm Ferenc bormérő 191 kor. 41 fillér, Aron Manó szeszraktáros 738 korona, 3 fillér, Első debreceni kézi zálog kölcsön intézet 190 korona, Debrecen-fűzesabony h. é. v. 208 korona, M. A. V. üzletvezetősége 46,498 korona 56 fillér, M. A. V. 10,222 korona 3 fillér, Matúsits József kávé 25 korona, Fürst Béla kávé 150 korona, Kiss Adolf kávé 496 korona, Erőss Jakab kávé 450 korona, Weichinger Károly kávé 1200 korona.

— **A szegényügyi bizottság ülése.**

A szegényügyi bizottság tegnap délután a városháza kistanácstermében ülést tartott. Oláh Károly tanácsok elnöke alatt. A gyűlésen folyó ügyeket intézték el.

— **Rendkívüli előjárásági ülés.** Tegnap délután az ipartestület nagy termében előjárásági ülés volt Zelinger Ede elnöke alatt. Az ülésen a budapesti országos kongresszusra kiküldendő képviselőket választották meg. E szerint a testületet Tóth Kálmán jegyző és Tóth Kálmán előjárásági tag fogja képviselni. Ugyan csak két tagot küld ki a testület a Szoboszlón tartandó ipartestületi zászli szentelésre. Ezek Zelinger Ede elnök és Dávidházi Kálmán alelnök.

— **Ismét drágulás.** Ezzel a címmel bátran állandó rovatót lehetne nyitni. Ma egyik holnap másik, holnapután harmadik közszükségleti cikknek szökik fel az ára. És ha még csak esztendőben egyszer történnek ez meg egy-egy áruval. De nem úgy van. Némely áru ez évben már másodszer, harmadszor csinált szökő ugrást a közönség zsebére, amely pedig ma sem teltsebb, mint azelőtt. A kereseti viszonyok nem hogy javulnának, de kevesbednek. Mindenkitől azt lehet hallani, hogy a megélhetési viszonyok súlyosbodnak és ezzel a gyárak nem sokat törődnek. Igaz, hogy nekik is van az ellenvetésekkel szemben valami mondani valójuk. A munkámpozgalmak kihatását akarják éreztetni a fogyasztó közönséggel és a munkások nem gondolkodnak, pedig ők is fogyasztók. Ma a vörösréz drágulásáról vesszünk hírt a következőkben: „A mansfeldi vörösrézárutak újból 4 márkával emelték“. Hova jutunk, ha ez így megy nap-nap után.

— **Jogász elnök választás.** A debreceni jogász ifjuságnak első méltósága, a Joghallgatók Segítő Egyesületének elnöki állása. Ez az egyesület mintegy reprezentálja az egész jogász ifjuságnak. Az egyesület elnöke, feje egyszersmind a joghallgatóknak s épen ezért az elnöki állásra mindig a legkiválóbb jogászt szokták megválasztani, aki már a múltban kifejtett munkálkodása folytán is érdemes e fontos és díszes méltóságra. Pénteken este 5 órakor történt meg a Jogász Segítő Egyesület tisztikarának megválasztása. Az alakuló közgyűlésen dr. Kun Béla ezidai dékán elnökölt, aki megnyitván a gyűlést, mindenkélt az Egyesület elnökségének betöltését rendelte el névszerinti szavazással. Két jelölt állott egymással szemben: Padrah Kálmán és Gaál Lajos. Ugy a Padrah, mint a Gaál-párt már hetek óta óriási korteszást folytatott jelöltjének győzelemre juttatása érdekében. Ilyen előzmények után az egész jogász ifjuság nagy érdeklődéssel tekintett a tegnapi választás elé. A választás a kollégium egyik legnagyobb termében folyt le, a melyet az alkalommal zsúfolásig megtöltött az akadémia ifjusága. Az egyesület 136 tagja közül 120 adta személyesen szavazatát az elnökjelöltekre. A 120 szavazat közül 74-et kapott Padrah Kálmán s 46 esett Gaál Lajosra, minek folytán az idei tanévre jogász-elnökké Padrah Kálmán IV. éves joghallgató választott meg 28 szótöbbséggel. Az egyesület tisztikarának többi állásaiban szintén mind a Padrah-párt jelöltjei jutottak és pedig főjegyzővé megválasztott Vásáry István 2 éves jogh. 41 szótöbbséggel, ellenőrré Pató Endre 2. éves jh., pénztárosá Gyikó Ferenc 2. éves jh. és aljegyzővé Bruckner Győző 1. éves jh., mindannyian közfalkiallással. Miután az új tisztikar megalakult, Kuthi Sándor jh. indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a múlt évi jogászelnök, H. Kiss Pál emlékéit a jegyzőkönyvben meg fogják örökíteni, mint kinek nevéhez az ifjusági életben a legszebb alkotások fűződnek. Ezen megalakították a Joghallgatók becsületszékét, melynek rendes tagjai lettek: Kövér B., Padrah K., Takács Andor, Bertha J., Winnay G., Pethő E., Vásáry András, Kányási E., póttagok: Merő S., Szathmáry J., Tóth J., Bruckner Győző, ezzel a gyűlés véget ért s utána az egybegyűltek még egy értekezletet tartottak, amelyen megválasztották a Vigalmi bizottsá-

got. Elnök: Szalay Zoltán, alelnök: Fráter László, továbbá a „Jogászok“-t előkészítő bizottság tagjait. Elnök: Mező Sándor, alelnök: Takács A., főjegyző: Józ István. Zenekori elnök lett Tatay Zoltán jh. és végre megerősítette az értekezlet a „Jogászélet“ c. hetilap szerkesztőségét, melynek tagjai, mint az a már megjelent első számon látható, a következőképen alakult meg: főszerkesztő: Fehér Károly, felelős szerkesztő: Zoltán János, szerk. Tatay Zoltán, főmunkatárs: Hajdu Sándor, kiadó: Hay Miklós.

— **Halálozás.** Az állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szücs János ev. ref. 29 éves, Batiz Margit ev. ref. 6 éves, Lakatos Sándor ev. ref. 3 hónapos, Tóbiás Juliánna ev. ref. 1 hónapos, Ujvári Mária ev. ref. 16 hónapos, Kitzka Ilona ev. ref. 6 éves, Varga Róza ev. ref. 6 éves, Hagya Mihályné ev. ref. 23 éves, Kónya István ev. ref. 7 hónapos, Mátyus Antal róm. kath. 2 hónapos, Braun Márton róm. kath. 7 hónapos, Kis Gábor ev. ref. 10 hónapos, Kiss Jánosné ev. ref. 59 éves, Szabó Mária ev. ref. 2 éves, Szoboszlai István ev. ref. 5 napos, Arva N. ev. ref. halvaszületett, öz. Varga Lajosné ev. ref. 76 éves, Balogh Miklós ev. ref. 48 éves, Burai Mária róm. kath. 2 hónapos, Kovács Juliánna ev. ref. 17 hónapos, Vedres Bálint ev. ref. 47 éves.

— **Színházi bérletek kiváltása.** Békes Gyula színházi titkár már Debrecenbe érkezett, megkezdte a színházi bérletek kiadását. A bérleteket délelőtt 10–12-ig, délután 3–5-ig lehet kiváltani a színházban.

— **A faiskolákkal rendelkező községek figyelembe.** A földmivélsügyi miniszter egy rendeletével kötelezte mindazon községeket, kik faiskolát tartanak fenn, hogy a „Gyümölcskertészet“ című szakfolyóiratot 2 korona előfizetési díj mellett járassák. Ezt a rendeletet mellőzte legtöbb község és a küldött lapokat nem fogadta el. A földmivélsügyi miniszter most újból leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben felszólítja őket, hogy fent jelzett rendeletének érvényt szerezzenek és egyuttal bekéri mindazon községeknek névjegyzékét, melyek a faiskola tanulása alól fel vannak mentve, hogy így a félreértések kikerülése mellett azon községek ellen a legszigorubbán járasson el, melyek a folyóiratot megokolatlanul visszaküldik.

— **A debreceni felső keresk. iskolával** kapcsolatos esti tanfolyamra a beiratkozások f. évi október 1–10 ig tartanak. Felvétetik minden felnőtt egyén, (férfi és nő) akinek legalább annyi előképzettsége van, hogy az előadásokat megérteni képes. Az előadások tárgyai: egyszerű és kettős könyvvitel, Kerestédelm és váltóismeretek, Keresk. számtan és Levelezés. Órák hetenkint 4 szer este 8–10 ig. A beiratkozásnál bemutatandó keresztlevél (születési bizonyítvány) és lefizetendő a 40. kor. tandíj. A mult tanévben szervezett tovább képző tanfolyam is kellő számu jelentkező esetén megnyílik. Beiratkozások ugyanakkor. Tandíj 60 K. Előadó tanárok mind a két tanfolyamon a felső keresk. iskola illető szaktanárai. Bővebb felvilágosítást ad az igazgatóság.

— **Életunt emberek.** Az utóbbi időben nap nap után tele vannak a lapok öngyilkossági hírekkel. Valósággal járvánnyá fajult az öngyilkosság. Ma is két életunt ember választotta a nyomoruságos élet helyett a halált, s dobta el magától Isten legszébb ajándékát az életet. Ma reggel fél 8 órakor telefonon jelentették a bűnügyi osztálynak, hogy a Homok utca 119 számú házbanál egy ember öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. A helyszínen azonnal

megjelent Dr. Balkányi Ede kerületi orvos a rendőrségrészeszőri Fehér Mihály rendőrbiztos. Hátul az udvarban a konyha zárva volt lakatossal kellett kinyitattatni. Szomorú látvány tárult a belépők szeme elé, Vedres Bálint 47 éves kőművest látták a gerendára felakasztva. Ismert alakja volt Vedres Bálint a lebuji mulatóhelyeknek, kit izgága természetéért seholsem látták szívesen. Emiatt a rendőrséggel is csak kellemetlensége akadt, amiért többször meg is volt büntetve. Levelet nem hagyott hátra, így nem tudni mi okból követte el tettét, legvalószínűbb, hogy megundorodott az élettől, mely az ő számára nem hozott semmi jót. Az utóbbi időben a felesége is ott hagyta és a Csapó-utcai hetvenegyedik számú házba költözött. Ez idő óta mértéktelen ivásnak adta magát, nem dolgozott, kerülte a munkát, s ha csak szerét tehetie, ivott. Mindenét eladott az a szerencsétlen ember, csak hogy szenvedélyét kielégítse Durva lelkületű házastárta ember volt. Családja valóságos kinszenvedést élt át, ha be volt rugva. Ma reggel véget vetett mindennek egy eukorspárga, melylyel felakasztotta magát a mestergerendára. Jobb neki, százszor jobb sorsüldözött családjának. Mikor a hullát levágták, átkutatták zsebeit, de abban egy rossz üres pénztárcánál egyebet nem találtak. Dr. Balkányi Ede kerületi orvos konstataálta a beállott halált és bizonyítványt adott, hogy Vedres Bálint önkézevel oltotta ki életét. Valószínű, hogy nem boncolják fel. A holttestet a kózkórházba szállították.

Gróf Károly 18 éves róm. kath. válású kereskedő segéd a másik öngyilkos. Az eset részletei a következők: Gróf Károly a délelőtti órákban szüleinek Vigkedvü Mihály utcai lakásán időzött. Tizenegy óra tájban hatalmas dörrenés hallott Gróf szobájából. A lövés zajára többen odasiettek. Rémes látvány tárult a belépők szemei elé. Az ifju átlépett a szoba közepén feküdt. A hamarosan a helyszínére érkezett mentők be szállították a kózkórházba. Sérülése nem életveszélyes. Mikor a kórházban a kocsirol levették, eszméletlenül volt, sőt kabátját is maga vetette le.

Az öngyilkos ifjut Orosz László rendőrfogalmazó hallgatta ki. Tettének okául szerelmi csalódást emleget.

— **Népesedés.** Az állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán 63 születést 30 leány és 33 fiú és ezzel szemben 28 halálozást jelentettek be. Tehát a város lakossága természetesen uton 35-el növekedett.

— **Házasság kötés.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Lehman Lajos—Armos Lida, Fényes Bálint—Bedresz Mária, Vitéz Mihály—Fonyessy Zsuzsanna, Nagy János—Kiss Juliánna, Fekete Lajos—Palocay Eszter Szatmári András—Rund Juliánna. Ugyancsak a hét folyamán kihirdetés végett megjelentek Rácz József—Szoboszlai Eszter, Ambrozi Antal—Buk Erzsébet, Varga János—Német Mária, Burján János—Deló Mária, Kovács Dezső—Szikszai Olga, Forró János—Pápai Zsófia, Molnár Antal—Erdős Róza, Miskovszky Lajos—Matyuskof Zsuzsanna, Tóth Géza—Nagy Róza.

— **Darányi és a borértékesítés.** Darányi földmivélsügyi miniszter legszorgosabb feladatai egyikének a borértékesítés kérdésének megoldását tekinti. Az elpuasztult szőlők rekonstruálása s új szőlők ültetése oly arányokat öltött s még folyton oly mérvben terjed, hogy az eddigi ültetések terméseredményével is már megközelítette az ország a filloxera fallépte előtti idők átlagos termésmennyiségét s azt, ha az utolsó három év ültetvényei is termőre fordulnak

előreláthatólag tul is fogjuk haladni. Az értékesítési viszonyok azonban általában véve kedvezőtlenek, aminek legfőképen az az oka, hogy nemesak a termelői, a szorosabb értelemben vett gazdai értékesítés rendszerjelen és szervezeten, hanem általán fejletlennek mondhatjuk az értékesítési forgalmat mint egészet is tekintve. Különös s súlyos a helyzete a kiválóbb minőségű bortermő elsőrendű hegyvidékeknek, mert az ezek borsáért elérhető forgalmi árak nincsenek megfelelő arányban szokhoz az árakhoz viszonyítva, amelyekben a második- és harmadrendű borvidékek ugyan szintén jó, de minőségre és finomságra messze az előbbiek mögött álló borai kelnek. Darányi földmivélsügyi miniszter e kérdéseknek az érdekeltek közreműködésével helyes irányu megoldását keresvén és célozván, a borértékesítés ügyének egész komplexumára nézve szélesebb körű értekezéseknek még az év őszén való megtartását határozta el s intézkedése folytán az előkészítő munkálatok már folyamatban vannak.

— **Joghallgatók bankettje.** Tegnap zajlottak le a főiskolában a jogászegyleti választások. Ősi szokáshoz híven az ifjuság az ujonnan választott tisztikar tiszteletére bankettet adott az Arany Bika külön éttermében. A tanári kart dr. Kun Béla jogi dékán, dr. Tóth Lajos és Kovács Gábor tanárok képviselték. Padrah Kálmánt, az ujonnan megválasztott elnököt meleg szavakban üdvözölte az ifjuság, mire ő magas szárnyalatu beszédben köszöntö meg bizalmát, rámutatva arra a nagyfontosságú kötelességre, ami az ifjuságra vár. A tanárok nevében nevében dr. Tóth Lajos szólalt fel. Azután Kiss Pál mult évi elnök beszélt. Az ifjak vidám hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

— **Életunt katona.** Mint nagyváradi tudósítónk írja pénteken öngyilkossá lett egy 37. gyalogezredbeli közkatona Kellner Sándor. A szegény katonának már mindössze pár napja volt hátra, hogy haza mehessen birtokára. A végzet azonban másképp intézkedett. Tegnap délben az ezred orvos észre vette, hogy Kellner, ki a kórházhoz volt beosztva, nincs bent a kórházban. Utána ment s a konyhában megis találta. Az ezred orvos éktelen dühbe gurult s Kellnert bezáratta. Kellner addig rimádkodott a börtönörnek, hogy csak egy pillanatra eressze ki mig ez végre rá is állott. Amint a börtönből kilépett szobájába sietett s félve a szigorú büntetésről manlicher fegyverével szíven lötte magát s szörnyet halt. A börtönört letartóztatták s az ügyben a vizsgálatot megindították.

— **Érdekes röpirat.** Rendkívül érdekes és figyelemreméltó röpirat jelent meg a napokban Budapesten, Tali Ferenc Lajos tollából „Néhány szó a magyar nemzeti állam képzéséről és a nemzeti kérdés megoldásáról“ cím alatt. A szerző eleven tollal írt munkájában itt ott kiméltelen, de mindég jóakaró hangon veti szemünkre hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállammá kell tenni, mert csak így lehet nagy, szabad és független. A röpirat második része a nemzetiségi kérdések megoldásával foglalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A röpirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

— **Az elcsapott darabont firkászok pénze.** A darabont kormány sajtóirodáj az abszolútizmus idején valósággal elárastotta a haladópartai sajtót, képtelen és világbólondító oikkeivel. Mint ismeretes, az új kormánynak az volt az első tette, hogy a darabont-sajtóirodának tizenkét tegját rögtön kidobta. Ezek most pöri indították a kincs-

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

tár ellen. Aprilis havi fizetésük fejében két-
száz koronát, három havi fölmondási időre
pedig hatszáz koronát követelnek a kinc-
sártól. Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, a
budapesti járásbírósg tegnap tárgyalta ezt
a pört, de nem tudott ítéletet hozni, mert
Fejérváry Géza báró és Vési József, a da-
rabont-sajtóiroda főnökének kihallgatása vé-
gett el kellett napolni a tárgyalást. Az új
tárgyalás október hónapban lesz.

— **Öngyilkos tanító.** Az élet küzdel-
meivel való nehéz harcban ismét elesett egy
ember. Komjáthy Antal hajduböszörményi
református tanító az életunt, a ki önkézevel
vetett véget az életnek. A szimpatikus jó
megjelenésű fiatal embert az egész város
szerette, becsülte. Néhány évvel ezelőtt nő-
sült. Nejét rajongásig szerette. Hogy mi ad-
hatta kezébe a méregpoharat, még csak sejt-
tani sem tudják, jól lehet a kaasztrofa be-
következésétől már hetek óta tartott kör-
nyezése. Az utóbbi időben ugyanis Komját-
hyn a buskomorság jelei mutatkoztak. A
különböző szolid, józanéletű ember gyakran
éjszakázott. Nem egyszer reggel veteite haza
a mulatozásból. Rokonai s barátai nem tud-
ták megmagyarázni ezt az óriási változást
Komjáthy viselkedésében s épen azért szem-
mel tartották, ne hogy valami végzetes lé-
pést kövessen el. Tegnap egy őrizetlen pil-
lanatban, míg neje távol volt, balold
szobá-
jában vonult s szublimát oldatot ivott. Mire
a szegény asszony hazaérkezett, férje óriási
kínok között a szoba közepén vergődött.
Néhány perc múlva a helyszínére érkezett
dr. Pápai Kálmán orvos is, de 6 már csak
a beállott halált konstataálhatta. Az eset mély
résztvételt keltett az egész városban. Kom-
játhy közszeregetben álló szorgalmas, munk-
kás tagja volt Bözörmény társadalmának.
Nején kívül két kis gyermeke gyászolja.
Kartársai koszorút helyeznek koporsójára.

— **Borhamisítás.** A hazai bortermelés
érdekében különös súly helyezendő arra,
hogy a mesterséges borok készítésének és
azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról
szóló 1893. évi XXIII. t.-cz. rendelkezési
mindenki által szigorúan megtartassanak.
Azért a földművelésügyi miniszter a szüret
megkezdése előtt, különösen felhívja az ér-
dekeltek figyelmét arra, hogy a mustba
vagy a borba, ugy szintén a már kiejedtt
törkölyborba vizet keverni, bármi csekély
mennyiségben is, feltétlenül tilos, továbbá,
hogy tilos a természetes bornak törkölybor-
ral vagy gyümölcsborral való összekeverése
is. A víz használata csak a törkölybor ké-
szítésénél van megengedve, de ott is csak
az idézett végrehajtási rendeletben körülírt
korlátozással.

— Az első ügy. A legfiatalabb deb-
receni ügyvéd ült a bizottság előtt. Az adójavaslattól
így nyilatkozik:

— Ez az első ügyem és bizonyosan tudom,
hogy erre is ráfizetek.

x **Nászajándékok, gyermekjátékok**
börtárcák majolika árak csoda olesó árban
Budapesti Koronás Aruházban Debrecen.
Piac-utca 7. 463-x-3.

x **Rácz Béla bankképviselője és tu-
dakozó irodája** csekély díj mellett bárkinek
szolgálatát tájékoztatással mindenféle ügyekben.
Kölesönök felvételénél: ingatlanok vételénél
becsléseket s telekkönyvi adatok beszerzését
pontosan elintézi. Képviselő felvételnek:
Debrecenben, Csapó utca 12. sz. a. 474-10-1.

x **Felhívás.** A legizlésebb öszi férfi
divat újdonságait a „Nyakkendő király” fő-
posta melletti kirakataiban látható.

x **Miért kedvelik hölgyeink a Ba-
lassa féle ugorokatejet?** Mert 2-3 szori be-
kenés után elmúlik kiütés, szeplo, májfolt,
mitesser és az arcot fehérre, üdévé, finom-
má varázsolja. Feltétlenül biztos hatású és
teljesen ártalmatlan szépségcsiszoló. Üvegje 2
korona, hozzá valódi angol ugorokaszappan
1 korona, puder 1 kor. 20 fillér és 2 korona.
Kapható a gyógyszer-tárakban. Postán küldi
a készítő Balassa K. gyógyszer-tára, Buda-
pest—Erzsébetf. lva. 200-2-1.

x **Felhívjuk olvasóink figyelmét** Hor-
gonyi Károly jóhírnévnek örvendő debreceni
pék mai számunkban megjelent hirdetésére.

x **A Ferenoz József keserűviz** az
összes hashajtó szereket természetesen erő-
teljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már.
Egy adagnak elégséges egy boros pohár,
kérjünk határozottan Ferenoz József keserű-
vizet.

x **Ötven koronát kap az, a ki nem
tudja, hogy most Mentze Henrik újdön-
ságok árúháza Debrecenben Kossuth-
utca 4. szám alatt van.** 361.

A pincérek borralalója.

Nemtudni kinek kellemetlenebb a bor-
ralaló: a pincérnek e, vendégnek-e?

Emberek, kik egész nap talpon vannak,
kik nagy megerőltetéssel végzik hivatásukat
kik kénytelenek kifogástalanul öltözködni és
válogatott gorombaságokat zsebre rakni —
filléres alamizsnát, amelyből magukat, csal-
ladjukat tartják el.

Megérdemelt szolgálatért, négy, hat sőt
tiz fillér alamizsnát is kapnak a nagyképtű
uri vendégtől s emellett nézniök kell azt a
nagyilekű kézmozdulatot, amellyel a 4 fillér
a talcába repül.

— Köszönöm ássan — és alázatosan
olvoszi a munkájáért járó alamizsnát.

Alamizsnát vakoknak, bénáknak, vándor-
lőlegényeknek szoktunk adni — és a pin-
cérnek, kinek alamizsna a fizetése.

Ha a pincérnek megvastagszik a bőr az
arcán — az még nem baj, de ha a vendég
is vastagbőrű, ez már hiba.

Egyszerűen nem ad „borralalót” a pin-
cérnek. A pincér hiába sajnálja le tekinteté-
vel, az a vastagbőrt nem izgatja. Elvégre
nem „muzzáj” adnia „borralalót”, pedig
tudja, hogy ez a borralaló nem borralaló,
hanem fizetés, egyedüli fizetés.

Meg kell szünnie e smucig állapotnak
az emberi méltóság érdekében, a munka el-
ismerése érdekében.

A vendéglősök kongresszusa elfogadja-e
a pincérek memorandumát? Kérdés.

A vendéglősöknek kellemesebb, ha a
vendég kényere bízzák a pincérek fizetését.
A pincér fizetéséért ők nem felelősek.

Ezért nem bizhatunk a memorandum
sikerében.

De addig is míg a borralaló végleg el-
tűnik meg kell szüntetni az alamizsna rend-
szert, ki kell fejezni, hogy az a négy fillér
nem alamizsna, borralaló, hanem a munká-
ért járó fizetés.

Meg kell határozni, táblákon kell ki-
függasztani, hogy a fizető pincérnek, kissal-
gáló pincérnek szolgálatait után ennyi és ennyi
fizetés jár.

Ne hagyjuk nagyilekűsködni, uraskodni
a vendéget azzal a négy, tiz fillérral, ami a
pincérnek dobál szolgálatáért.

Ennyit a munka elismerése érdekében.

TAVIRATOK.

Tóth papok Magyarország ellen.

Budapest, Szeptember 15. A prá-
gai Politik értesülése szerint Holstein-
ben és Belesváiban az utóbbi napok-
ban két katolikus nagy gyűlés volt, a
melyre felső Magyarországból is számos
tót megjelent. — A belesvári gyűlésen
egyhangulag elhatározták, hogy a kö-
vetkező táviratot küldik a pápának. A
gyűlés harmincezer látogatója azzal a
kéréssel járul Szentséged trónja elé,
hogy atyai jóindulattal könyörüljön
Magyarország katolikus népén, s aka-
dályozza meg, hogy a magyar kormány
és a magyar püspökök a tót katolikus
papokat üldözzék. A táviratnak, melyet
kétségtelenül a tót nemzetiségi papok
Juriga, Jehlicska és társaik érdekében
küldötték a pápának, természetesen
nincs más célja, mint hogy kellemetlen-
kedjenek vele a magyar kormánynak
és a hazafias püspöki karának. Az azon-
ban, hogy Csehországban gyűlésező tót

papok az egész Magyarország katoli-
kus népe érdekében kéri a pápa be-
avatkozását, mintha itt minden katoli-
kus az ő táborukba tartoznék már a
még a tőlük megszokott ármanykodás-
nál is több.

A darabont főispánok kegydíja.

Budapest, szeptember 15. A M. T.
jelenti: a Fejérváry kormány főispánjainak
kegydíja cím alatt a Figyelő nyónan a la-
pok egy közleményt hoznak, amelyben a va-
lóságának megfelel az, hogy három fölmen-
tett főispán nyugdíj illetményeinek kiutal-
ványozása ügyében a belügyminiszter elu-
tasító határozatot hozott. Az azonban, hogy a
belügyminiszter részéről ezen a határozaton
kívül, esen ügyre vonatkozólag bármely más
intézkedés történt volna a valósággal merő-
ben ellenkezik.

A fumei kormányzó Wekerlénél.

Budapest, szeptember 15. Nákó Sán-
dor gróf fumei kormányzó tegnap délután
látogatást tett a miniszterelnökségen We-
kerle Sándor dr. miniszterelnöksénel és vele
közel félóra hosszáf tanácskozott. A kor-
mányzó budapesti útja kétségtelenül össze-
függésben volt a nemrégiben lezajlott fumei
eseményekkel. Egy fumei, állítólag megbiz-
ható forrás értesülése szerint Nákó Sándor
gróf látogatása összefüggésben volt azzal is,
hogy Wekerle Sándor miniszterelnöksénel né-
hai József főherceg fumei nyaralójának a
magyarság céljaira való megvétele dolgában
tárgyaljon.

Nyilt-tér.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszeregyöngölkedők, vérszegények és lábbado-
sók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Baroola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. a. 2 K. 60 fill.
121-20-3 1 „4 „ 80 „

Rogény-Csarnok.

Az utolsó betyár.

Az V. 857/1873. sz. parcsomó.

Irta: **Pataky István.**

1. rész. I. rész. 3.

Az iskola.

— Azt hissem a hugom irt, Anna fe-
lett. — Ismered fráter ur Sándor?
— Ismerem, Tanyi Jósának.
— Az.
— Hajdu olvasta a levelét. Egyszerre
felkiáltott.
— Mi az?
— Tud-e miről ir a hugom?
— Miről másról miat diasztórról.
Olesó a diasztó, olesó a bor, most jól mu-
latnak a jászok.
— Nem a, a Mártháról ir?
— Melyik Mártháról?
— A tisdéről.
— Tóth Mártháról?
— Arról, ha nincs Kiséren több ilyen
nevű leány.
— Nincs. És mit ir?
— Férjhez ment tegnapelőt Czifra Sán-
dorhoz.

Sándor felugrott.
 — Az nem lehet.
 — Itt van olvasd.
 Elolvasta, s ahogy elolvasta, arra el-
 árulta nagy haragját.
 — Az arányát annak a kigyóbőrbe
 bujt mindenteljesnek — kezdett káromkodni,
 s a mint egy baka hozta a menáziáját úgy
 kicsapta kezéből, hogy az asztalnál ült min-
 den bakának jutott belőle, a mint a padlár-
 ról vissza csepegett.
 — Niai, a fráter ur Sándor káromko-
 dik — szótlan a bakák, ezt sem hallottak
 még. Mi a baj testvér?
 — Elhagyta a szeretője — szót Hajdu.
 A bakasereg felkacagott.
 — Hisz csak nem várhat utánad 3
 esztendőig. Gombház, ha leszakad lesz más!
 — De nekem nem kell más, és nem is
 lesz más. Azt megmutalom.
 — Talán elatarsz szokni?
 (Folytatjuk.)

Budapesti Takarékpénztárak

képviselősege

Debrecenben, Csapó-utca 1. sz. a.

Betéteket elhelyez a lehető legma-
 gasabb kamatozás mellett.

Kölcsönöket az ingatlan legmagas-
 sabb értékéig folyósít-
 tat, váltóra kötelezvényre, folyó számlára.

Törlesztéses pénzkölcsönöket 20-65 évre a legked-
 vezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvé-
 teli kényszer nincsen.

35 pénztárral létesített összekötte-
 tésem révén kényel-
 mesen válogatható az előnyösnél előnyösebb
 kölcsönökben

Minthogy fél százalék kamat az
 egész felvett kölcsön tőke törlesztésére szol-
 gal; méltán kívánatik nagy óvatosság az 50
 éves törlesztéses kölcsönök felvételénél.

Kárba veszendő annak megtudásához,
 hogy ingatlan vagy-
 nára mennyi és minő
 kizárva. kölcsön vehető fel;
 előzetes becslése az ingatlanak díjtalan

Minden felvett kölcsönügy gyor-
 san s a legelőnyö-
 sebbben elintézve leendő.

Nagyobb földbirtokok
 megvételnek, ezek parcellázá-
 sához vevők kerestetnek.

Elegendő a vételár 1/4-résznékel
 deponálása. 473-10-1.

Köszvény! ellen ezernél több kiváló
 orvos és tanár ajánlja
 és rendeli betegeknek a
 híres

Király-balzsamot

az egész világon ősmert legjobb gyógyszer.
 1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f.,
 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
 Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 DEBRECZEN. **CSUZ.**

Weiner Mátyás

ÉVATÁRUHÁZA

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 3

1906. évi őszi és téli idény újdonsá-

ságai magyar, francia és angol-dívatelmékből

a legnagyobb választékban immár meg-
 érkeztek s szok megtekintésére van
 szerencsém a nagyérdemű közönséget
 ezennel tisztelettel meghívni,

Mosókelmék 18 k. től 65 k. ig'

Gyapjuszövetek 38 k. től 4 K 50 ig.

Magy. gyártm. vízfoltmentes posztók.

Magy. gyártm. angol izlésben tartott

kokás és csikos kelmék.

Magy. gyártm. mosószövetek stb.

Nagy mintagyűjteményemet, mely a legújabb

őszi- és téli szövetek nagy választékát tartal-

mazza, vidékre kiváratra ingyen és bérmentve

küldöm. — 20 kor. felüli megren-

deléseket bérmentve küldök.

471-3-1

Figyelem Ha vízhatlan vadászosizm't **Figyelem**
 és cipőt akar úgy forduljon
 bizalommal hozzám, mit felelősség mellett készítek.

Cziczó Lajos

cipész mester Debrecen.

Ajánlja dusan berendezett saját gyártásu

kész férfi- és női

Czipőraktárát,

a legolcsóbb árakért.

Mérték utáni megrendelések a leg-
 újabb divat szerint készíttetnek

465-10-1

Gyenge a fejlődésnél vagy a

tanu-
 lásnál vissza maradt gyermekek ugymint
 vérszegények magát bágyadtnak érző és ide-
 ges túlerőltetett munkaság, könnyen ingerlő,
 korán kimerült felnőttek erősítő szervek nagy
 eredményre használják. a

Dr. Hommel Haematogent az ét-
 vág fokozódik, a szellemi és test-
 erők gyorsan fejlődnek, az összes idei
 gek erősödnek.

Kérjenek határozottan valódi Dr. Ham-
 melféle Haematogent, és ne hadjuk ma-
 gunkat utánzatoktól félre vezetni. 262-x-14

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezetű szívógáz-generatoros motorait.

Üzemeltetés irán-
 ként és löerőnként
 1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-
 racit, faszén, vagy
 foksz tüzelésre egy
 aránt alkalmas.

Legmeszebb menő
 szavatosság!
 Elsőndű, referenzliák.
 Kedvező fizetés
 felvételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Globus
 tisztító kivonat
 a legjobb tisztító-
 szer minden-féle
 fémeknek.
 Egyedüli gyár Ifj. Schulz Frigyes
 Lipcse
 Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. rt. Lipcse és Eger
 11292/1906.

Arverési hirdetmény.

A városi tanács részéről közhírré tétetik,
 miszerint a Debrecen-pusztai Elep-köszűszeg
 és álmuzgi 218 sz. tjk. b. 88/b. hrsz. alatt
 felvett s az elepi III-ik dűltben fekvő egy
 nyilas (Kövesdy-féle tanyaföld) f. 1906. évi
 szeptember hó 22 ik napján d. e. 10 óra-
 kor a városháza kis tanács-ermében megtar-
 tandó nyilvános árverésen 1906. évi október
 1-től—1909. okt. 1-ig terjedő 3 évre haszon-
 bérbe fog adani.

Ugyanezen alkalommal fog a f. 1906.
 évi október 1 től kezdődőleg 1 évre, vagyis
 1907 október 1-ig terjedőleg haszonbérbe adati
 — Bornyász-féle hályutáni 1 hold 922
 négyszögöl ondódi szánó föld is.

Kikiáltási ár 32 kor. illetve utóbbinál
 50 korona, a melynek 10%-a az árverés al-
 ka-mával — árverést vezető bizottság kezéhez
 bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek — városi szám-
 vevőségünkönél — hiva-alos órák alatt, az ér-
 deklődők által meg ekinthe ók. 475-1-1.
 Debrecen, 1906. szeptember 13,

A városi tanács.

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa
MAGYARORSZÁG
 használata mellett.

23 év óta nagy sikerrel használta ik a buza-
 üszög a kukorica korom és porüszög, az
 árpa, zab, burgonya megüszögés ellen.
 Egy esomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér.
 Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes
 451-3-3 utánzatoktól óvakodjunk.
 Debrecenben kapható: Kontsek Géza, Májer
 Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert
 és fia urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa
 Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

A „Takarék és Hiteintézet”

részvénytársaság
Debrece (Csapó-utca 4.)

Elfogad betéteket 4 1/2 % mellett:

Könyvetétre,
Chequeszámlára.

Kölosönöket ad alacsony kamat mellett:

Váltóra,
Kézizálogra,
Folyószámlára,
Betáblázásra.

Törlesztéses kölosönöket ad be-
táblázás mellett:

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50,
65 évi időtartamra.

Óvadék kölosönöket ad:

Vállalkozóknak és tisztviselőknak
Földbirtokok parcellázását
elvévállal előnyös feltételek mellett

Megőrzés végett

elfogad értékpapirokat, arany és
ezüst neműeket továbbá ékszereket
mésékelt díj ellenében.

Értékpapirokat

vesz elad. és

idegen pénzeket és szelvényeket bevált.
421-x-4.

Az iskolai év kezdete alkal-
mából ajánljuk dusan felszerelt
raktárunkat a t. szülők szíves
figyelmébe;

Fiu és Férfi ingek, lábrava-
lók, harisnyák, nyakkendők,
peplanok, madráczok és
flanell takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECEN, ROZSA-UTCA.

432-x-21

Női Ruhák,
C ö s t ü m ö k,
Blousok és Pongyolák.

gyorsan és pontosan a
legujabb modellek után készülnek

Bosznay J. és Tarsa

Női divat termében, 294-x-73
Debrecezen, Kossuth-utca 5. szám.

Légcső-hurut,
Torok-hurut,
Gége-hurut,
Torok-fájás
stb.

betegségek ellen

Málnási Sicilia

gyógyvizet használjon.

Főraktára: 470-2-3.

Komlóssy Lajos

ásványvizek és fűszer üzlete.

Debrecezen, Főpiac 1. sz. Telefon 213.

Óvakodjunk

a mesterségesen szénsavval telített ásványvizek hasz-
nától és

igunk természetes

Bikszádi vizet

amely orvosi vélemények szerint több-
féle bajok bántalmainál ajánlva van.

Kapható mindenütt.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld a

468-10-2

Bikszádi gyógyfürdő és Ásványviz forások igazgatósága.

Ursus

Az Ursus borsajtó a
kolozsvári mezőgaz-
dasági kiállításon
dísz oklevéllel lettek
— kitüntetve. —

legtökéletesebb szabadalmazott
borsajtó, felsőnyomással három á-
tétel. Vasgerendaszerkezet,
legmagasabb nyomó képesség, a
tököly egy darabban leemelhető;
a mint vasrészekkel nem érintke-
zik ezáltal a bőr megfeketedése
kizárva. — Könnyű kezelés kevés
munkaerővel,

Honl gyártmány, szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint,
vadásztegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bér-
mentve. — Lőpor árusítás. 416.x 10.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecezen.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Pártoljuk
a magyar
I p a r t !

Brassói és gácsi
gyapjuszövetek

kitűnő minőségben és színekben, melyek bár-
mely külföldi szövettel sikeresen kiálják a ver-
senyt, nem is említve az osztrák hamisít-
ványokat, nagyválasztékban találhatók Szed-
lák és Vámos férfi szabó cégnél, hol pontos
kiszolgálás és szolid árakról a mélyen tiszt-
elt rendező közönség előre is biztosítva van.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri.

Szedlák és Vámos

Piac utca 32. szám, I. e melet.

Magyar
gyártmány.

446-30-6.

APRÓ HIRDETÉSEK.
 Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.
 Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Csemegé szállít
 ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szállító kivitelez Debrecen. Telefon 24.2 427-20-2.

Két utcai szoba, irodának is alkalmas (külön lakosztály) bármikor kivethető. Fűveskert utca 14 szám alatt. 452-10-1.

Nőtülni
 óhajtok. Én 24 éves megválasztott és nyugdíj jogosult segédjegyző és anyakönyvvezető vagyok. Évi jövedelmem 1400 korona. Csakis homoly ajánlatokat fényképpel kérek Diszkrétció bizoslttaik. Ajánlatokat Nótárius jellegével a kiadóhivatal továbbít.

Vigyázzon!
 Uraktól levetett ruhákat, igen tisztességes árban vesznek. Rósenberg Béni, Bádagos u. 4. 456-10-1

Légszuszóvezetők
 szerelésében teljesen járatos szerelők és munkások felvételtnek. Csak józan és szorgalmas munkaerő jelentkezzenek. Cím a kiadóhivatalban.

Nagy zavarból
 ki volna hajlandó 40 koronával egy szép fiatal, komoly, független hivatalnoknőt sürgősen kisegíteni. Azt kérem írjon „Visztszolgalat” címen, melyet a kiadóhivatal továbbít.

Hasszonbérbeadó birtok.
 A szevesen 19 nyilas tanyai épületekkel ellátott földbirtok 1906. október 1-től kezdve haszonbérbe adó, értekezhetoi Dr. Márton Kálmán Piac utca 44 szám alatt. 397-x-1.

Legfinomabb kétszersült, szigoruan karlsbadi előírás szerint készítve,
Fahéj-kétszersült, igen előnyös meleg borral leöntve pecsenye-compotnak,
Cacao-kétszersült, a legfinomabb fiumei cacao-ból előállitva.
 Kapható egyedül

Horgonyi Károlynál

Battyhányi-utca 15. sz. alatt.

Bátor vagyok mélyen tisztelt vevőim figyelmét felhívni arra, hogy az említett kétszersültre a hétfői reggeli süteményhiányt a legjobban pótolják. 469-4-1.

NESTLÉ
 az egészséges gyermeklisztje
 és a beteg gyermek, a gyomorbetegségek régóta bevált tápláléka. Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhuruttól és elhárítja ezeket.
 A gyermekápolásról ismertető füzetet ingyen küld. NESTLÉ
 Wien I. Biberstrasse 11.

UTCZAI
 lapelárusítók
 felvétetnek.

Hazaérkeztem.
 Láttam a külföldi divatot és ami szép és divatos kelmét találtam, azt mind megvettem, miért is csak egyedül nálam lehet a legszebb és divatos női ruha szöveteket és remek bloux selymeket jutányosan vásárolni.
 Ujdonságok naponta érkeznek.
A kirakat sötétkékre van festve
Löwy F.
Piac-utca 24.
 Fehérló szálloda épület.
 111-x-78.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák
 legelőnyösebb bevásárlási forrása
Neumann M.
 és kir. udvari ruha szállító
Debrecen, Piac-utca 51. sz.
 Magy. kir. főpostával szemben.
 387-20-7